

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A1α.)

1. ΛΑΘΟΣ
2. ΛΑΘΟΣ
3. ΣΩΣΤΟ

A1β.)

α-1, β-3

B1.)

Για την απάντηση να αξιοποιηθούν τα σχόλια του βιβλίου (του Φακέλου Υλικού) σελ. 154: "πόλις", "εὖ ζῆν", "αὐτάρκεια".

«άγαθόν» (προαιρετικά)

B2.)

Στο δεύτερο απόσπασμα από *τα Πολιτικά* ο Αριστοτέλης συνεχίζοντας την αποδεικτική του διαδικασία χρησιμοποιεί μια παραστατική αναλογία (παρομοίωση), την οποία αντλεί από τον χώρο της μυθολογίας (ὡσπερ...διάνοιαν). Στην αρχαία ελληνική μυθολογία συναντά κανείς πλήθος πλασμάτων με πολλά χέρια και πολλά πόδια (π.χ. Ερινύες, Εκατόγχειρες). Ο Σταγειρίτης υποστηρίζει πως σε κάθε άνθρωπο του πλήθους, αν διαθέτει ένα μόριο αρετής και φρόνησης, ενωμένες αυτές οι δυνάμεις λειτουργούν σαν ένα άνθρωπο με πολλά πόδια-χέρια-αισθήσεις και αντίστοιχα με εξαιρετική αρετή, εξυπνάδα.

Θα λέγαμε δηλαδή πως ο υπεράνθρωπος αυτός μοιάζει με έναν "άρχοντα" που συμπυκνώνει ικανότητες και δυνατότητες μαζί, οι οποίες πριν ήταν διάσπαρτες. Άλλωστε αξίζει να θυμηθούμε τον ορισμό που έδωσε ο Αριστοτέλης για τον πολίτη: η συμμετοχή των πολιτών στην εκκλησία του δήμου και ο μεγάλος αριθμός των πολιτών-δικαστών έδειχνε καθαρά πως το σώμα των πολιτών θεωρούνταν στην Αθήνα ικανό να παίρνει αποφάσεις (χάρη στην "αθροιστικά" συσσωρευόμενη αρετή και φρόνηση). (προαιρετικά Σχόλιο Φιλοσοφικού Λόγου σελ. 187-188).

Στο παράλληλο κείμενο ο Ανώνυμος του Ιαμβλίου περιγράφει με τη σειρά του ένα φανταστικό υπεράνθρωπο. Τα γνωρίσματα που του προσδίδει είναι πως είναι "άτρωτος"- "απρόσβλητος" από αρρώστιες και παθήματα, "χαλύβδινος", με υπερφυσικές σωματικές και ψυχικές δυνάμεις. Δύναμη δηλαδή τέτοια και τόση που θα υπερέχει σημαντικά έναντι των άλλων. Ένα τέτοιο υπερφυσικό ον θα μπορούσε να "αντέξει" μόνο αν τασσόταν με το μέρος του νόμου και της δικαιοσύνης. Αν δηλαδή αξιοποιούσε αυτές τις δυνάμεις για το καλό και την πρόοδο. Σε διαφορετική περίπτωση θα κατέρρεε, αφού οι άλλοι, αν και αδύναμοι θα συσπειρώνονταν εναντίον του και θα έβγαιναν νικητές, όχι γιατί ο καθένας εξ αυτών ήταν τόσο δυνατός αλλά γιατί όλοι μαζί θα υπερτερούσαν λόγω της αριθμητικής τους υπεροχής και της καλής διοίκησης.

Συμπερασματικά και στα δύο κείμενα η αθροιστικά συσσωρευόμενη δύναμη και ικανότητα έχει αξία και υπόσταση μόνο αν αξιοποιείται σύμφωνα με τον νόμο, τη δικαιοσύνη και το κοινό καλό.

B3.

οπτική - όρῶμεν

σύσταση - συνεστηκυῖαν

λάθος- ἀλήθειαν

δοχείο - ἐνδέχεται

ποδήλατο - πολὺποδα

B4.

1-β

2-β

3-α

4-α

5-β

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Γ1) Σωκράτη, όλα αυτά που φύονται φοβάμαι ότι διέπονται από την ίδια αρχή . και εκείνα τα οποία φυτρώνουν από τη γη και τα υπόλοιπα ζώα και ο άνθρωπος. Διότι και στα φυτά το ευκολότερο για εμάς, όσοι καλλιεργούμε τη γη , είναι να προετοιμάσουμε όλα τα αναγκαία πριν από το φύτεμα καθώς και το ίδιο το φύτεμα. Και όταν ό,τι φυτεύθηκε επιβιώσει, ύστερα η φροντίδα του βλασταριού καθίσταται και πληθωρική και επίπονη και δύσκολη. Φαίνεται πως το ίδιο ισχύει και για τους ανθρώπους. Από τη δική μου εμπειρία εγώ συμπεραίνω το ίδιο και για τα άλλα. Για παράδειγμα, του γιου μου τούτου' δω είτε βλάστηση είτε παιδοποιία, αν πρέπει να την ονομάσω , υπήρξε μακράν πανεύκολη, η ανατροφή όμως ήταν και δύσκολη και με έχει σε μόνιμο φόβο εμένα που φοβάμαι για αυτόν.

Γ2) Ο Θεάγης αξιώνει από τον πατέρα του Δημόδοκο:

- i) Να τον φροντίσει
- ii) Να πληρώσει τους σοφιστές για να τον κάνουν σοφό.

Επειδή ζηλεύει τους συνομηλικούς του για τους λόγους που απαγγέλλουν.

Γ3) σχέες, ράδιον /τὸ ῥᾶον, ἀγεννοῦς, ἐπιθυμεῖν, ἄστη, καταβησόμενοι, παλαιότερον, ἐπιμεληθέντων, οἴτινες.

Γ4α)

τὸν αὐτὸν: επιθετικός προσδιορισμός στο «τρόπον»

τοῦτο: υποκείμενο στο «γίγνεται»

ὀνομάζειν: τελικό απαρέμφατο , υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «δεῖ»

πάντων: γενική διαιρετική στο «ῥάστη»

εἰς τὸ ἄστυ: εμπρόθετος προσδιορισμός κίνησης σε τόπο από το «καταβαίνοντες»

μοι: ἔμμεσο αντικείμενο στο «παρέχοι»

σοφὸν: κατηγορούμενο του αντικειμένου στο «αὐτὸν»

Γ4β) Δημόδοκος ἔλεγεν ὅτι ἡ δὲ τότε παροῦσα ἐπιθυμία τούτῳ πάνυ τοῦτον/ ἐκεῖνον/ αὐτὸν φοβοῖ/φοβοῖη.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

Τα θέματα στο μάθημα των αρχαίων ήταν βατά και αντίστοιχης λογικής και δυσκολίας με τα τελευταία προηγούμενα ἔτη . Απαιτούσαν καλή γνώση των σχολίων του σχολικού βιβλίου . Το αἰδῆδακτο ἦταν ἕνας Πλατωνικός διάλογος μέτριας δυσκολίας με την διαφορά πως φέτος ζητήθηκε μεγαλύτερο ἀπόσπασμα για μετάφραση καθώς η μετάφραση του αἰδῆδακτου βαθμολογείται με 20 μονάδες . Για την ερμηνευτική παρατήρηση ἔπρεπε να αξιοποιηθεῖ μικρὸ χωρίο του κειμένου. Γραμματική και συντακτικὸ χωρὶς ἰδιαίτερες δυσκολίες .